

УДК 631.7

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІРМОВОГО СЕРВІСУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ

Оковитий Г.М., Пономарьов М.В., Анікєєв О.І.

(Харківський національний технічний університет сільського господарства)

В останні роки дослідження проблем технічного забезпечення вітчизняного аграрного сектору концентруються головним чином у площині збільшення обсягів постачання машин і обладнання сільським товаровиробникам. Проте питанням технічного обслуговування і ремонту як нових, так і таких, що експлуатуються уже тривалий час технічних засобів приділяється явно недостатньо уваги. З урахуванням того, що в останні роки кардинального прориву в оновленні матеріально-технічної бази сільських товаровиробників не відбулося і в найближчій перспективі не відбудеться, проблема старіння, фізичного і морального зношення машинно-тракторного парку буде поглиблюватися. Нині списання і вибуття з господарського обігу засобів механізації значно перевищує їх надходження; у сільськогосподарських підприємствах втрачена системність у формуванні машинно-тракторних парків, перевага надається не комплектуванню замкнених систем машин для виробництва певних видів продукції, а „латанню дірок”, тобто придбанню найнеобхідніших, іноді недостатньо сумісних з наявними технологічними комплексами, але простіших і значно дешевших машин і знарядь (дуже часто з вторинного ринку сільськогосподарської техніки). Разом з тенденцією до значного розширення асортименту техніки (особливо іноземного виробництва) щодо виробників та напрямів використання, питання організації та ефективного розвитку систем технічного сервісу набувають особливої актуальності.

Матеріально-технічне забезпечення сільського господарства в умовах пореформеного розвитку вітчизняного агропромислового комплексу втратило усі ознаки організованості і нині знаходиться у стані колапсу. Планово-розподільча система постачання у 90-х роках ХХ ст. була остаточно знищена, а формування нових ринкових механізмів весь час гальмується через відсутність або недостатню відпрацьованість відповідних нормативно-правових, організаційно-економічних та фінансових складових. Це значно ускладнює і деформує розподільчі відносини між окремими виробничими сферами агропромислового комплексу та організаціями виробничої інфраструктури, призводить до формування і закріплення практики лобіювання вузькогалузевих корпоративних інтересів окремо виробників і споживачів сільськогосподарської техніки і обладнання на різних рівнях управління у галузі, що негативно впливає на ефективність функціонування як аграрного сектору національної економіки у цілому, так і окремих суб'єктів господарювання.

З втратою державного управління інженерно-технічною сферою, централізованого матеріально-технічного та енергетичного забезпечення агропромислового комплексу ринок техніки і послуг в Україні не отримав

відповідної регламентуючої бази і фінансового забезпечення для формування нової, адекватної новим ринковим умовам господарювання, інфраструктури. Розробка, виробництво і постачання споживачам у край недостатніх обсягах вітчизняної техніки, так само як і закупівля її за кордоном здійснюються безсистемно, без науково-обґрунтованого аналізу ефективності використання різних модифікацій машин у конкретних умовах виробництва, практично без відповідальності виробників і постачальників за якість технічних засобів, що постачаються, та споживачів за дотримання умов їх експлуатації безпосередньо у господарствах.

Концепція розвитку технічного сервісу сільськогосподарської техніки в Україні незалежно від країни походження виробників і постачальників повинна будуватися на двох визначальних принципах. За першим сільський товаровиробник повинен мати право самостійного вибору машин і обладнання, що надаються машинобудівними підприємствами або їх постачальниками для забезпечення застосування сучасних агротехнологій. Заводи-виробники зобов'язані пропонувати різні види сучасної техніки, яка здатна приносити сільським товаровиробникам економічний ефект від її використання. Другий принцип полягає у тому, що будь-які послуги сільському господарству повинні бути вигідні. Тобто, необхідно опрацьовувати і пропонувати такі рішення, які забезпечують отримання позитивного результату при наданні сервісних послуг.

Список літератури:

1. Харченко С.О. Напрямок в розробці агротехнологій блочно-варіантних систем для господарств різних технологічних рівнів / С.О. Харченко, О.І. Анікєєв, М.О. Циганенко, О.Д. Калюжний, Г.В. Рудницька, В.В. Качанов, О.М. Красноруцький, С.А. Чигрина, К.Г. Сировицький, Є.А. Гаєк // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, Вип. 156, – 2015. с. 174-179.

2. Мельник В.И. Экономическая эффективность элементов системы точного земледелия / В.И. Мельник, А.И. Аникеев, М.А. Цыганенко, К.Г. Сыровицкий // MOTROL. Commission of Motorization and Energetics in Agriculture, Vol. 17, No. 7, – 2001. -С. 61-66.

3. Циганенко М.О. Оптимізація процесу збирання та транспортування врожаю зернових культур з використанням бункера-накопичувача // М.О. Циганенко, К.Г. Сировицький, О.А. Романащенко // Інженерія природокористування, № 2 (10), – 2018. с. 87-93.

4. Аникеев А.И. К вопросу повышения эффективной процесса уборки урожая путем внедрения элементов агрологистики / А.И. Аникеев, М.А. Цыганенко, К.Г. Сыровицкий, А.Р. Коваль // Motrol. Commission of Motorization and Energetics in Agriculture. Vol. 18, № 7. Polish Academy of Sciences. 2016. – 49 - 54.

5. Мельник В.И. Логистика технологических процессов растениеводства / В.И. Мельник, А.И. Аникеев, К.Г. Сыровицкий / Інженерія природокористування №8 (2), 2017 стр. 6-10.